

Datum van inontvangstneming : 07/04/2023

Zaak C-53/23

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing in de zin van artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

2 februari 2023

Verwijzende rechter:

Curtea de Apel Pitești (Roemenië)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

31 januari 2023

Verzoekende partijen:

Asociația „Forumul Judecătorilor din România”

Asociația „Mișcarea pentru Apărarea Statutului Procurorilor”

Verwerende partij:

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Procurorul General al României

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Bestuursrechtelijk beroep tot nietigverklaring van een beschikking die is uitgevaardigd door de procureur-generaal van het openbaar ministerie bij de Înalta Curte de Casație și Justiție (hoogste rechterlijke instantie, Roemenië), waarbij binnen dit orgaan de openbare aanklagers zijn aangesteld die werden belast met de strafvervolging in corruptiezaken waarbij rechters en aanklagers betrokken zijn.

Voorwerp en rechtsgrondslag van de prejudiciële verwijzing

Op basis van artikel 267 VWEU wordt verzocht om uitlegging van artikel 2, artikel 4, lid 3, en artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU, de artikelen 12 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: „Handvest”), bijlage IX bij de Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Republiek Bulgarije en Roemenië (PB 2005, L 157, blz. 203; hierna: „toetredingsakte”) en

beschikking 2006/928/EG van de Commissie van 13 december 2006, die een mechanisme van samenwerking en toetsing van de vooruitgang in Roemenië ten aanzien van specifieke ijkpunten op het gebied van de hervorming van het justitiële stelsel en de bestrijding van corruptie vaststelt (PB 2006, L 354, blz. 56; hierna: „beschikking MST”).

Prejudiciële vragen

1. Staan artikel 2 en artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU, in samenhang gelezen met artikel 12 en artikel 47 van het Handvest, eraan in de weg dat er aan de indiening van bepaalde rechtsvorderingen door beroepsverenigingen van magistraten – met het doel om de rechterlijke onafhankelijkheid en de rechtsstaat te bevorderen en te beschermen, en om de status van het beroep te waarborgen – grenzen worden gesteld door invoering van de voorwaarde dat er een rechtmatig particulier belang bestaat, dat door een bindend besluit van de Înalta Curte de Casație și Justiție (hoogste rechterlijke instantie) buitensporig is beperkt, waarna er een nationale praktijk is ontstaan waarbij in soortgelijke zaken als de onderhavige een direct verband wordt geëist tussen de bestuurlijke handeling die door de rechterlijke instanties aan een wettigheidstoetsing wordt onderworpen en het directe oogmerk en de doelstellingen die in de statuten van de beroepsverenigingen van magistraten zijn vastgelegd, wanneer de verenigingen in overeenstemming met hun algemene statutaire doelstellingen effectieve rechtsbescherming beogen te verkrijgen op gebieden die door het Unierecht worden geregeld?

2. Staan, in het licht van het antwoord op de eerste vraag, artikel 2, artikel 4, lid 3, en artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU, bijlage IX bij de toetredingsakte en de beschikking MST in de weg aan een nationale regeling die de bevoegdheid van het Nationaal directoraat corruptiebestrijding in die zin beperkt dat de bevoegdheid om onderzoek te doen naar corruptiemisdrijven (in brede zin) die zijn gepleegd door rechters en aanklagers exclusief wordt toegekend aan bepaalde openbare aanklagers die daartoe speciaal zijn aangesteld (door de procureur-generaal van Roemenië, op voorstel van de plenaire vergadering van de Hoge raad voor de magistratuur) binnen het openbaar ministerie bij de Înalta Curte de Casație și Justiție, respectievelijk het openbaar ministerie bij de hoven van beroep, waarbij laatstbedoelde openbare aanklagers ook bevoegd zijn ten aanzien van andere categorieën strafbare feiten die door rechters en aanklagers zijn gepleegd?

Aangevoerde bepalingen van Unierecht

Artikel 2, artikel 4, lid 3, en artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU

Artikelen 12 en 47 van het Handvest

Bijlage IX bij de toetredingsakte

Beschikking MST

Rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”), meer bepaald arrest van 18 mei 2021, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 en C-397/19, Asociația „Forumul Judecătorilor din România” (vereniging „Roemeens rechtersforum”) e.a.; arrest van 18 juni 2020, C-78/18, Commissie/Hongarije, arrest van 20 december 2017, C-664/15, Protect Natur-, Arten- und Landschaftsschutz Umweltorganisation, en arrest van 20 april 2021, C-896/19, Republika

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Legea nr. 49/2022 (wet nr. 49/2022), waarbij de Secția pentru investigarea infracțiunilor din justiție (Afdeling voor onderzoek naar strafbare feiten gepleegd binnen het gerechtelijk apparaat; hierna: „SIJ”) binnen het Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție (openbaar ministerie bij de hoogste rechterlijke instantie; hierna: „PÎCCJ”) is afgeschaft en de bevoegdheid ten aanzien van strafbare feiten die zijn gepleegd door rechters en aanklagers is overgedragen aan de Secția de urmărire penală și criminalistică (Afdeling voor strafrechtelijk en criminologisch onderzoek) van het PÎCCJ, respectievelijk het openbaar ministerie bij de hoven van beroep, naargelang van het niveau van de rechterlijke instantie waar die magistraten werkzaam zijn

Legea nr. 554/2004 contenciosului administrativ (wet nr. 554/2004 betreffende bestuursrechtelijke geschillen; hierna: „wet betreffende bestuursrechtelijke geschillen”), artikelen 1, 2 en 8, die voornamelijk en respectievelijk bepalen dat eenieder die meent dat zijn rechtmatig belang is geschonden door een bestuurlijke handeling het recht heeft om de bevoegde rechterlijke instantie te verzoeken die handeling nietig te verklaren; dat het rechtmatig belang openbaar of particulier kan zijn, en dat het openbaar belang uitsluitend subsidiair kan worden aangevoerd door natuurlijke personen en door privaatrechtelijke rechtspersonen

Civiele vonnissen nr. 1475/29.04.2016, nr. 3192/24.10.2016 en nr. 2949/14.07.2017 van de Curtea de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal (rechter in tweede aanleg Boekarest – Afdeling VIII-bis bestuursrechtelijke en fiscale geschillen), waarbij is erkend dat de beroepsverenigingen van rechters en aanklagers belang hebben bij het instellen van beroepen tot nietigverklaring van bepaalde bestuurlijke handelingen op het gebied van justitie

Besluit nr. 8/02.03.2020 van de Înalta Curte de Casație și Justiție (hoogste rechterlijke instantie; hierna: „ÎCCJ”) tot uitlegging van de artikelen 1, 2 en 8 van de wet betreffende bestuursrechtelijke geschillen, waarbij is vastgesteld dat de vereniging slechts een rechtmatig openbaar belang kan invoeren indien zij zich primair beroept op een rechtmatig particulier belang dat voortvloeit uit het directe verband tussen de aangevochten bestuurlijke handeling en het directe oogmerk en de doelstellingen van de vereniging

Beslissingen nr. 4524/7.10.2021 en nr. 4462/06.10.2021 van de ÎCCJ — Secția de contencios administrativ și fiscal (hoogste rechterlijke instantie — Afdeling bestuursrechtelijke en fiscale geschillen), waarbij is geoordeeld dat beroepsverenigingen van rechters en aanklagers geen belang hebben bij het instellen van beroepen tot nietigverklaring van bepaalde bestuurlijke handelingen op het gebied van justitie

Korte uiteenzetting van de feiten en het hoofdgeding

- 1 In maart 2022 is wet nr. 49/2022 in werking getreden, waarbij de SIIJ is afgeschaft en de bevoegdheid ten aanzien van alle strafbare feiten die zijn gepleegd door rechters en aanklagers is overgedragen aan de Secția de urmărire penală și criminalistică (Afdeling voor strafrechtelijk en criminologisch onderzoek) van het PÎCCJ, respectievelijk het openbaar ministerie bij de hoven van beroep, naargelang van het niveau van de rechterlijke instantie waar de rechters en aanklagers werkzaam zijn. Op basis van de bepalingen van voornoemde wet wordt de strafvervolgning van de betreffende strafbare feiten uitgevoerd door openbare aanklagers die daartoe zijn aangesteld door de procureur-generaal van het PÎCCJ, op voorstel van de plenaire vergadering van de Hoge Raad voor de magistratuur (hierna: „plenaire vergadering van de CSM”).
- 2 Op 3 juni 2022 heeft de procureur-generaal van het PÎCCJ beschikking nr. 108/2022 uitgevaardigd, waarbij de openbare aanklagers zijn aangesteld die overeenkomstig de bepalingen van wet nr. 49/2022 zouden worden belast met de strafvervolgning. Die aanstelling was gebaseerd op een voorlopig voorstel van de plenaire vergadering van de CSM.
- 3 Vóór de SIIJ werd ingesteld, berustte de bevoegdheid om corruptiemisdrijven van rechters en openbare aanklagers te vervolgen bij de Direcția Națională Anticorupție (Nationaal directoraat corruptiebestrijding; hierna: „DNA”), een onafhankelijke afdeling binnen het PÎCCJ, die was gespecialiseerd in de bestrijding van dergelijke misdrijven. Het vervolgen van andere door rechters en aanklagers gepleegde strafbare feiten was de bevoegdheid van het PÎCCJ, respectievelijk het openbaar ministerie bij de hoven van beroep, naargelang van het niveau van de rechterlijke instantie waar de betrokken rechters en aanklagers werkzaam waren.
- 4 Met het beroep dat de verzoekende verenigingen op 5 augustus 2022 hebben ingesteld, verzoeken zij de verwijzende rechter om beschikking nr. 108/2022 gedeeltelijk nietig te verklaren. Daartoe voeren zij voornamelijk aan dat wet nr. 49/2022, waarop de aangevochten beschikking is gebaseerd, in strijd is met het Unierecht, zodat degene die deze beschikking heeft uitgevaardigd, verplicht was om de betreffende wet buiten toepassing te laten en, dientengevolge, om de in geding zijnde beschikking niet uit te vaardigen.
- 5 De verwerende partij, het Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Procurorul General al României (openbaar ministerie bij de hoogste rechterlijke

instantie – Procureur-generaal van Roemenië), heeft de exceptie opgeworpen dat de verzoekende partijen geen belang hebben. Het stelt dat zij zich niet beroepen op een subjectief recht of een rechtmatig particulier belang dat rechtstreeks verband houdt met de aangevochten bestuurlijke handeling, maar op een rechtmatig publiek belang, zodat zij niet met succes kunnen verzoeken om nietigverklaring van die handeling.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 6 Wat betreft de exceptie van het gebrek aan belang stellen de verzoekende partijen dat in de nationale rechtspraak is erkend dat de beroepsverenigingen van magistraten er belang bij hebben om in rechte op te treden ten behoeve van de versterking van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht en de status van de rechters, de inachtneming van de juridische waarden van de rechtsstaat en de erkenning van justitie als openbare dienst. In dat verband beroepen zij zich op verschillende rechterlijke beslissingen uit 2016 en 2017.
- 7 Ten gronde voeren de verzoekende partijen voornamelijk aan dat de aangevochten beschikking en de wet waarop deze is gebaseerd, bijlage IX bij de toetredingsakte schenden en voorbijgaan aan de aanbevelingen die zijn opgenomen in de verslagen van de Europese Commissie over het mechanisme van samenwerking en toetsing (MST), de verslagen van de Groep van Staten tegen Corruptie (GRECO) en de adviezen van de Commissie van Venetië.
- 8 De verwerende partij stelt de betreffende beschikking te hebben uitgevaardigd in de uitoefening van de haar door de wet toegekende bevoegdheden en benadrukt dat de verzoekende partijen zich niet beroepen op gronden voor onwettigheid van de aangevochten beschikking, maar aanvoeren dat wet nr. 49/2022, waarop de beschikking is gebaseerd, onverenigbaar is met het Unierecht.

Korte uiteenzetting van de motivering van de prejudiciële verwijzing

- 9 Ter inleiding verduidelijkt de verwijzende rechter dat de eerste prejudiciële vraag betrekking heeft op het procesbelang van de verzoekende partijen en de tweede vraag op de zaak ten gronde, dat wil zeggen op de wettigheid van de aangevochten bestuurlijke handeling.
- 10 Wat betreft het belang van de verzoekende verenigingen om beroep in te stellen tot nietigverklaring van de aangevochten beschikking, merkt de verwijzende rechter op dat eenieder die meent dat zijn rechtmatig belang is geschonden door een bestuurlijke handeling van een openbare instantie, volgens artikel 1 van de wet betreffende bestuursrechtelijke geschillen het recht heeft om de bevoegde bestuursrechtelijke instantie te verzoeken de betreffende handeling nietig te verklaren.

- 11 Overeenkomstig artikel 2 van die wet kan het rechtmatig belang van particuliere aard zijn (het recht om bepaalde gedragingen te verlangen met het doel een toekomstig en voorzienbaar subjectief recht te verwezenlijken) of van publieke aard (met betrekking tot het rechtsstelsel, de constitutionele democratie, de bescherming van fundamentele rechten, vrijheden en plichten van burgers, de nakoming van verplichtingen die voortvloeien uit het Unierecht of de uitoefening van bevoegdheden van overheidsinstanties).
- 12 Artikel 8 van de wet betreffende bestuursrechtelijke geschillen bepaalt dat natuurlijke personen en privaatrechtelijke rechtspersonen zich bij de indiening van hun vorderingen bij de bestuursrechter slechts subsidiair kunnen beroepen op het publieke belang, voor zover de schending van het rechtmatige publieke belang logischerwijs volgt uit de schending van een rechtmatig particulier belang.
- 13 De verwijzende rechter brengt in herinnering dat de verzoekende verenigingen beroepsorganisaties van rechters, respectievelijk aanklagers, zijn, waarbij het gaat om niet-gouvernementele en niet-politieke privaatrechtelijke rechtspersonen zonder winstoogmerk, die hun procesbelang rechtvaardigen op grond van het feit dat hun werkzaamheden hoofdzakelijk zijn gericht op de verdediging van de status van het beroep van rechter, respectievelijk aanklager, de bevordering van de rechten en waarden die eigen zijn aan de beide beroepen en de verdediging van de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht in een rechtsstaat. Bovendien voorziet het statuut van de vereniging „Forumul Judecătorilor din România” (vereniging „Roemeens rechtersforum”) uitdrukkelijk ook in het instellen van bepaalde beroepen in rechte die deze doelen dienen.
- 14 Bij vonnissen die zijn gewezen in 2016 en 2017 ter gelegenheid van een aantal procedures die waren gericht op de versterking van de onafhankelijkheid van justitie en het waarborgen van de status van het beroep van rechter of aanklager, hebben de nationale rechterlijke instanties het belang van de beroepsverenigingen van rechters en aanklagers om een zaak aanhangig te maken bij de rechter erkend.
- 15 Vervolgens is bij besluit nr. 8/02.03.2020 van de ÎCCJ tot uitlegging van de artikelen 1, 2 en 8 van de wet betreffende bestuursrechtelijke geschillen vastgesteld dat verenigingen die als betrokken maatschappelijke organisaties verzoeken om een wettigheidstoetsing van bestuurlijke handelingen, daartoe slechts een rechtmatig openbaar belang kunnen invoeren indien zij zich primair beroepen op een rechtmatig particulier belang dat voortvloeit uit het directe verband tussen de bestuurlijke handeling waarvan de rechtmatigheid moet worden onderzocht, en het directe oogmerk en de doelstellingen van de vereniging.
- 16 Op dit besluit, waaraan alle nationale rechterlijke instanties zijn gebonden, is rechtspraak gevolgd volgens welke de beroepsverenigingen van rechters en aanklagers er geen belang bij hebben om beroep in te stellen tot nietigverklaring van, bijvoorbeeld, het besluit van de Afdeling van de rechters van de CSM betreffende de wijze van benoeming van rechters (besluit nr. 4524/7.10.2021 van de ÎCCJ), of het besluit van de plenaire vergadering van de CSM, waarbij de

definitieve resultaten van de sollicitatieprocedure voor de functie van hoofdinspecteur van de Gerechtelijke Inspectie zijn bekrachtigd (besluit nr. 4462/06.10.2021 van de ÎCCJ).

- 17 De verwijzende rechter merkt op dat er in het onderhavige geval een verband bestaat tussen de aangevochten bestuurlijke handeling en het doel van de verzoekende verenigingen, die voornamelijk aanvoeren dat de aangevochten handeling een regeling ten uitvoer brengt die afbreuk doet aan de corruptiebestrijding en derhalve de verplichtingen schendt die Roemenië op zich heeft genomen bij toetreding tot de Europese Unie. Het doel van de verzoekende verenigingen is in hun statuten aldus omschreven dat het mogelijk is om een verband vast te stellen tussen dat doel en de aangevochten handeling, waaruit hun rechtmatig particulier belang kan voortvloeien, in de zin van besluit nr. 8/02.03.2020, tenzij dit vereiste op een restrictieve wijze wordt uitgelegd. In dat geval zou het belang dat de verzoekende partijen nastreven als een publiek belang kunnen worden beschouwd, dat hun niet het recht zou geven het onderhavige beroep in te stellen.
- 18 Volgens de verwijzende rechter bestaat de bijzonderheid van de bij hem aanhangige zaak erin dat de middelen tot betwisting van de bestuurlijke handeling betrekking hebben op schending van het Unierecht, aangezien het de verzoekende verenigingen is te doen om het verkrijgen van effectieve rechtsbescherming op een gebied dat door het Unierecht wordt geregeld.
- 19 Volgens de rechtspraak van het Hof is het in artikel 12 van het Handvest neergelegde recht op vrijheid van vereniging „een van de wezenlijke grondslagen van een democratische en pluralistische samenleving, aangezien het de burgers in staat stelt om op gebieden van gemeenschappelijk belang collectief op te treden en zo bij te dragen aan het functioneren van het openbare leven”. Verder „omvat dit recht niet alleen de mogelijkheid om een vereniging op te richten of te ontbinden [...], maar eveneens de mogelijkheid voor die vereniging om in de tussenliggende tijd te handelen, wat onder meer inhoudt dat zij zonder ongerechtvaardigde overheidsinmenging kan functioneren en haar activiteiten kan uitoefenen” (arrest van 18 juni 2020, C-78/18, Commissie/Hongarije, punten 112 en 113).
- 20 Evenzo heeft het Hof in zijn rechtspraak de procesbevoegdheid van verenigingen voor natuurbescherming erkend (arrest van 20 december 2017, C-664/15, Protect Natur-, Arten- und Landschaftsschutz Umweltorganisation) en geoordeeld over verzoeken om een prejudiciële beslissing die zijn voorgelegd in het kader van bepaalde geschillen waarbij regelgeving en bepaalde bestuurlijke handelingen werden aangevochten door beroepsverenigingen van rechters en aanklagers met het doel de rechterlijke onafhankelijkheid en de rechtsstaat te beschermen (arresten van 18 mei 2021, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 en C-397/19, Asociația „Forumul Judecătorilor din România” e.a., en 20 april 2021, C-896/19, Republika).

- 21 In dat verband verzoekt de verwijzende rechter vast te stellen of artikel 2 en artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU, in samenhang gelezen met artikel 12 en artikel 47 van het Handvest, worden geschonden door een restrictieve uitlegging van het begrip rechtmatig particulier belang die het instellen van een beroep door de verzoekende verenigingen beperkt in die zin dat zij eerder een publiek belang zouden nastreven.
- 22 Ten aanzien van de zaak ten gronde merkt de verwijzende rechter op dat de verzoekende partijen voornamelijk aanvoeren dat de aangevochten beschikking bijlage IX bij de toetredingsakte schendt, dat wil zeggen de bepalingen waarmee Roemenië zich heeft verbonden om „de corruptiebestrijding, met name de bestrijding van corruptie op hoog niveau, aanzienlijk te intensiveren door te zorgen voor een stringente handhaving van de bestaande anticorruptie-wetgeving en door het waarborgen van de daadwerkelijke onafhankelijkheid van de DNA”, en ook om „maatregelen” te nemen „om (...) het aantal instanties dat verantwoordelijk is voor het voorkomen of onderzoeken van gevallen van corruptie aanzienlijk te beperken”.
- 23 De verwijzende rechter vraagt zich af of het nationale recht niet in strijd is met het Unierecht, nu de bevoegdheid tot het onderzoeken van corruptiemisdrijven die zijn gepleegd door rechters en aanklagers, na de afschaffing van de SIIJ door wet nr. 49/2022, niet opnieuw is bij de DNA is gelegd, maar is toegekend aan een aantal aanklagers die daartoe speciaal zijn aangewezen. Zij doen onderzoek naar alle categorieën strafbare feiten die door magistraten zijn gepleegd, zijn niet gespecialiseerd op het gebied van corruptiemisdrijven, moeten een aanzienlijk aantal zaken behandelen en beschikken niet over de technische middelen van de DNA.
- 24 Meer in het bijzonder vraagt de verwijzende rechter of, door de DNA de bevoegdheid te ontnemen voor door magistraten gepleegde corruptiemisdrijven, de verplichtingen worden nagekomen als bedoeld in bijlage IX van de toetredingsakte, met name de verplichtingen die betrekking hebben op het waarborgen van de daadwerkelijke onafhankelijkheid van het openbaar ministerie voor corruptiebestrijding en de aanzienlijke vermindering van het aantal instanties dat verantwoordelijk is voor het voorkomen en het onderzoeken van gevallen van corruptie.
- 25 Wat dat betreft is de verwijzende rechter in de eerste plaats van oordeel dat de organisatie van het justitiële stelsel in de lidstaten, met inbegrip van de organisatie van het openbaar ministerie, behoort tot de bevoegdheden van de lidstaten, waarbij deze het Unierecht in acht moeten nemen, zoals blijkt uit de vaste rechtspraak van het Hof (arrest van 18 mei 2021, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 en C-397/19, Asociația „Forumul Judecătorilor din România” e.a., punt 210).
- 26 In de tweede plaats herinnert de verwijzende rechter eraan dat, zoals in punt 162 van datzelfde arrest is geoordeeld, „de eerbiediging door een lidstaat van de in

artikel 2 VEU neergelegde waarden een voorwaarde is voor het genot van alle rechten die uit de toepassing van de Verdragen op die lidstaat voortvloeien. Een lidstaat mag zijn wettelijke regeling dus niet zodanig wijzigen dat afbreuk wordt gedaan aan de bescherming van het rechtsstaatbeginsel, welke waarde met name is geconcretiseerd in artikel 19 VEU. De lidstaten dienen er dus voor te zorgen dat zij wat deze waarde betreft elke teruggang in hun wettelijke regeling van de rechterlijke organisatie vermijden, door geen regels vast te stellen die de onafhankelijkheid van de rechters zouden ondermijnen.”

- 27 Gegeven de noodzaak om corruptie op hoog niveau te bestrijden – zoals al is benadrukt in de fase voorafgaand aan de toetreding van Roemenië tot de Unie in de toetredingsakte, en ook in de beschikking MST, waarin die bestrijding wordt genoemd als referentiedoelstelling – alsook uiteraard corruptie binnen het gerechtelijk apparaat – een factor die negatieve gevolgen kan hebben voor de bestrijding van corrupt gedrag van andere categorieën personen alsook voor de rechterlijke onafhankelijkheid –, vraagt de verwijzende rechter of de betreffende nationale regelgeving, die de bevoegdheid van de DNA beperkt, in strijd is met artikel 2 VEU (noodzaak tot bescherming van het rechtsstaatbeginsel), artikel 4, lid 3, VEU (beginsel van loyale samenwerking) en artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU (voor zover het ziet op de rechterlijke onafhankelijkheid).
- 28 De verwijzende rechter is van oordeel dat het in het belang van een correcte behandeling van de zaak is om het Hof te verzoeken zich uit te spreken over zowel het belang van de verzoekende partijen als de zaak ten gronde, aangezien het rechtmatig belang dat door de verzoekende partijen is aangevoerd nauw verbonden is met de vermeende schending van het Unierecht en met de noodzaak effectieve rechtsbescherming te verzekeren op gebieden die door het Unierecht worden geregeld.